

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 336/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. Č., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody L., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 Ntok 1/08-49 z 3. novembra 2008 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tost 1/2009 z 22. apríla 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2009 doručená sťažnosť J. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), z obsahu ktorej vyplýva, že namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Ntok 1/09-49 z 3. novembra 2008 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tost 1/2009 z 22. apríla 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 T 35/99 z 26. novembra 2001 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 13/02 z 29. apríla 2002 odsúdený za trestný čin vraždy v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1a 2 písm. a) a f) Trestného zákona účinného v relevantnom čase.

Sťažovateľ podal 24. apríla 2008 návrh na povolenie obnovy konania, ktorý krajský súd na verejnom zasadnutí 3. novembra 2008 zamietol, pretože nezistil podmienky obnovy konania. Krajský súd odmietol vykonať sťažovateľom navrhované dôkazy, a to výsluch P. K., ktorého označil ako utajeného svedka č. 1 v pôvodnom trestnom konaní, výsluch svedka kpt. R. T.. Najvyšší súd sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu zamietol.

Sťažovateľ s napadnutými rozhodnutiami nesúhlasí a predkladá vlastné posúdenie dôvodnosti jeho návrhu na obnovu konania: „... v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. novým dôkazom nemusí byť len výpoveď nového, predtým nevypočutého svedka, ale aj dôkaz síce vykonaný v pôvodnom konaní, avšak s novým obsahom (napr. v podstatných okolnostiach obsahovo zmenená, prípadne doplnená výpoveď svedka, ktorý vypovedal už v pôvodnom konaní). V zmysle citovaného ustanovenia je nepochybné, že výsluchom utajeného svedka P. K. by krajský súd neopakoval už vykonaný dôkaz, ale zisťoval by objektívnu pravdu tohto tr. činu, nakoľko je nesporne preukázané, že motívom tohto tr. činu neboli peniaze, ktoré fakticky nikdy neexistovali, ale čosi, čo sa krajská prokuratúra v spojitosti s krajským súdom a NS SR snažia protizákonným spôsobom zatajiť...“.

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zrušil označené uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu a vrátil vec krajskému súdu na nové konanie. Súčasne žiada, aby ústavný súd zakázal krajskému súdu a najvyššiemu súdu pokračovať

v porušovaní jeho práv. Sťažovateľ žiada aj finančné zadost'učinenie 100 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde skúmal, či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 66/02, II. ÚS 17/05).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutiami krajského súdu č. k. 7 Ntok 1/08-49 z 3. novembra 2008 a najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tost 1/2009 z 22. apríla 2009.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo na to, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná.

1. Krajský súd uznesením č. k. 7 Ntok 1/08-49 z 3. novembra 2008 návrh sťažovateľa na obnovu konania zamietol podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku (pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394). K sťažovateľom navrhovaným dôkazom uviedol: *„V zmysle citovaného ustanovenia (§ 394 ods. 1 Trestného poriadku – pozn.) je nepochybné, že výsluchom utajeného svedka P. K. by krajský súd opakoval už vykonaný dôkaz a s takto vykonaným dôkazom sa krajský súd v prvostupňovom rozhodnutí zákonným spôsobom vysporiadal, čo potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Výsledok takto vykonaného dôkazu by pre krajský súd nepriniesol žiadne nové skutočnosti ohľadne skutku, pre ktorý bol J. Č. odsúdený.“* K návrhu na vypočutie vyšetrovateľa kpt. R. T. z dôvodu preukázania neexistencie lúpežného motívu vraždy krajský súd uviedol: *„Na naplnenie skutkovej podstaty trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. f/ Tr. zák. sa nevyžaduje, aby došlo k získaniu majetkového prospechu, stačí preukázanie takého úmyslu. Z popisu skutku, v súvislosti s ktorým bol J. Č. právoplatne odsúdený, nie je zmienka o odcudzení akejkoľvek čiastky, ale len úmysel získať majetkový prospech a tak ani v tomto prípade krajský súd nezistil, že by dôvody, o ktoré odsúdený J. Č. opiera svoj návrh na povolenie obnovy, sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodňovali iné rozhodnutia súdu o jeho vine alebo treste...“* Najvyšší súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 3 Tost 1/2009 z 22. apríla 2009, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa, odkázal na písomné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, ktoré si osvojil, a v závere konštatoval: *„...stanovisko krajského súdu vo veci povolenia obnovy konania na základe*

návrhu odsúdeného Č. je legálne a vecne správne, pričom ani dôvody uvedené v sťažnosti nemôžu viesť k inému pohľadu na napadnuté rozhodnutie.“

Pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, sám sťažovateľ uznáva, že ich ochrany označených práv sa mohol domáhať v rámci riadneho opravného konania pred príslušným všeobecným súdom. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Vo zvyšnej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa názoru ústavného súdu absentuje relevantné odôvodnenie porušenia týchto práv. Z obsahu sťažnosti vyplýva nesúhlas sťažovateľa so samotným rozhodnutím, teda s pre neho nepriaznivým výsledkom konania. Podľa sťažovateľa sa označené súdy mali dopustiť porušenia jeho práv tým, že neakceptovali ním prednesené návrhy na vykonanie dokazovania.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako podľa čl. 38 ods. 2 listiny) účastník konania má právo na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, ktorej účelom je umožniť oprávnenej osobe, aby bola prítomná na prerokovaní jej veci v konaní pred orgánom oprávneným o veci rozhodnúť. Podľa judikatúry ústavného súdu do obsahu práva vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdu ním navrhovaných dôkazov, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97, III. ÚS 77/04).

Ustanovenie čl. 48 ods. 2 ústavy treba vykladať v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy tak, že v každom konaní, v ktorom súd vykonal dôkaz, sa má účastníkovi konania umožniť, aby sa k nemu mohol vyjadriť. Za súčasť základného práva vyjadriť sa k vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy však nemožno považovať aj povinnosť súdu vykonať dôkazy označené účastníkmi súdneho konania (obdobne napr. III. ÚS 41/01, III. ÚS 186/06).

Ústavný súd z predložených podkladov zistil, že sťažovateľovi bol umožnený reálny prístup k súdu, keď všeobecný súd na základe ním podaného návrhu vo veci konal a rozhodol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ neuviedol žiadne nové a súdu neznáme skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli viesť k inému rozhodnutiu o jeho vine a treste. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom spôsob odôvodnenia uznesenia odkazom na odôvodnenie v sťažnostnom konaní preskúmaného rozhodnutia krajského súdu nie je v prípade zamietnutia sťažnosti v rozpore so zárukami vyplývajúcimi z práva na spravodlivé súdne konanie (napr. II. ÚS 106/05). Z hľadiska procesného postupu všeobecné súdy rozhodovali o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania v súlade s ustanovením § 402 Trestného poriadku.

Sťažovateľ považuje za porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny skutočnosť, že všeobecné súdy nevypočuli ním navrhnutých svedkov. Odkazujúc na doterajšiu judikatúru však ústavný súd konštatuje, že medzi týmto postupom všeobecných súdov a namietaným porušením základného práva nie je príčinná súvislosť.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v konaní o obnovu konania neznamena, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany trestného konania, ktorá sa domáha jeho obnovy. Ústavný súd posudzujúc napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu uvádza, že najvyšší súd v napadnutom uznesení riadne odôvodnil, na základe čoho zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na povolenie obnovy konania. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu obsahuje ústavne akceptovateľný výklad a aplikáciu § 394 Trestného poriadku vo vzťahu k uplatnenému dôvodu obnovy konania.

Ústavný súd stabilne judikuje, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný

súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02, IV. ÚS 181/04).

Ústavný súd nezistil, že by rozhodovanie všeobecných súdov bolo arbitrárne a nebolo náležite zdôvodnené, preto nemá príčinu zasahovať do sféry pôsobnosti všeobecných súdov (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04). Z uvedeného vyplýva, že neexistuje príčinná súvislosť medzi postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu a sťažovateľom namietaným porušením práv.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v časti proti rozhodnutiu najvyššieho súdu po jej predbežnom prerokovaní vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Čo sa týka namietaného porušenia práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v namietanom konaní na povolenie obnovy konania, ústavný súd uvádza, že čl. 6 ods. 1 dohovoru sa nevzťahuje na konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch (Európsky súd pre ľudské práva nepovažuje za účinný taký prostriedok, ktorého porušenie závisí od úvahy orgánu verejnej moci), a preto aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd zistil dôvody na odmietnutie sťažnosti, nevyzýval sťažovateľa na odstránenie jej nedostatkov, keďže v predloženom znení nespĺňa náležitosti ustanovené v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2009